

PROJEKT „UPOZNAJEMO SVIJET“

IRSKA

RAZREDNA NASTAVA

Učenici razredne nastave istraživali su i naučili neke osnovne, ali i zanimljive činjenice o Irskoj te napravili plakat.

Irska je zelena i brdovita europska država koju krase prekrasne doline, rijeke i litice, a poznata je i po nadimku Smaragdni otok. Irska ima dugu i zanimljivu povijest, a uz nju se vežu i brojne legende, **simboli i mitovi**. Neke od njih su:

irski simbol borbe protiv britanske krune.

Djetelina s četiri lista (shamrock) – jedna od najpoznatijih simbola Irske. Drevni Irci su poštovali ovu biljku jer svojim oblikom (tri srca) predstavlja Sveto Trojstvo. Ovaj simbol je bio zastupljen još kod starih Kelta koji su smatrali da sve važno na svijetu dolazi u broju tri. Kao tri čovjekova životna razdoblja, tri faze Mjeseca i tri elementa: vode, zemlje i zraka. Djetelinu je popularizirao Sveti Patrik, zaštitnik i krstitelj Irske, koji je na primjeru ove biljke poganima objašnjavao princip Svetog Trojstva. U 19.vijeku je djetelina postala nacionalni

Irski vilenjak (*leprechaun*) - bradati patuljak odjeven u zeleno s velikim šeširov na glavi. Legenda kaže da su vilenjaci bili postolari koji su novac od izrađenih cipela stavljali u lončić i sakrili ga na kraju duge. Ako ga čovjek ikad ulovi, vilenjak mu mora za oslobođenje ispuniti tri želje. Danas na Dan svetog Patrika, Irci imaju običaj sakriti novčiće koje onda djeca traže, u nadi da će možda naletjet i na vilenjaka.

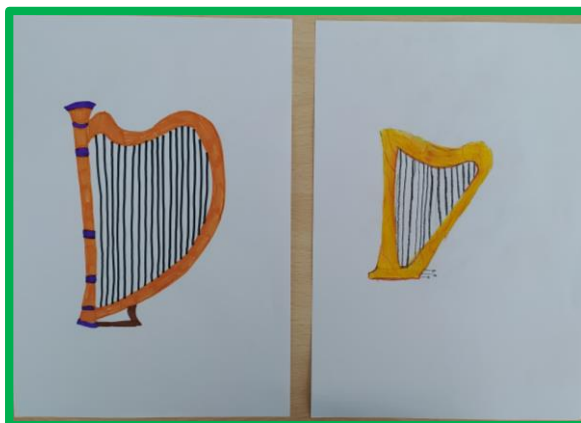
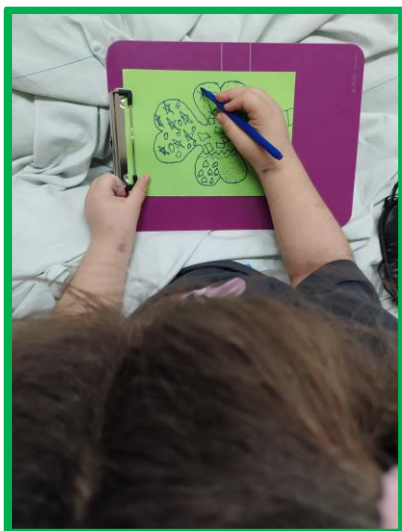
Keltsko drvo života - Kelti su posebno poštovali drveće jer su vjerovali da je čovjek potomak drveta. Keltsko drvo života predstavlja drvo čije gusto korijenje seže duboko u zemlju, a granje daleko u nebo. Najsvetije drvo je bilo drvo hrasta za koje se smatralo da je ulaz u podzemni svijet i obitavalište vila. Nazivano je i *axis mundi*, što u prijevodu sa latinskog znači centar svijeta. Ovo drvo je predstavljalo mudrost, snagu i dugovječnost i donosilo je ljudima prosperitet. Prilikom naseljavanja Irci su drvo hrasta sadili u sredinu

naselja da bi im donijelo stabilnost.

U likovnom djelu ovog projekta upoznali smo se s likovnom tehnikom **monotipije** kojom smo otisnuli zastavu Irske s njenim najpoznatijim simbolom.

Osim toga, učenici su slikali simbole Irske – djetelinu, harfu i vilenjaka

Mnogi su čuli za **Dan Svetog Patrika**, irski blagdan koji je postao toliko popularan da ga danas cijeli svijet slavi. Zelena boja, glazba, ples, zabava i veselje glavna su obilježja ovog dana. Zašto se taj dan slavi? Sv. Patrik iako je zaštitnik i svetac Irske, zapravo je rođen u Engleskoj oko 385. godine pod imenom **Magonus Sucatus Patricius**. Sa 16 godina postao je rob irskih gusara, bio je običan mladić i pastir koji je na pašnjacima počeo vjerovati u Boga. Nakon što je uspio pobjeći nazad u Englesku postao je đakon, a kasnije nakon povratka u Irsku i biskup. Zahvaljujući njemu i prihvaćanjem kršćanstva Irska se jače povezuje s ostatkom Europe. Dan sv. Patrika slavi se **17.ožujka**.

Postoji još jedna zanimljivost vezana uz sv. Patrika, a to je da je njegova boja zapravo plava. **Zelenu boju** su kasnije usvojili zahvaljujući velikoj količini padalina zbog kojih je Irska prekrivena zelenilom. Legenda kaže da je Sveti Patrik potjerao sve zmijske iz Irske jer danas gotovo pa i nema zmijske na zelenom otoku.

INFORMATIKA

Učenici drugih razreda pretraživanjem interneta istraživali su zanimljivosti o Irskoj. Najdraže motive crtali su u programima Bojanje i Bojanje 3D.

HRVATSKI JEZIK I GLAZBENA KULTURA

Projekt je imao mogućnost izbora dva programa:

- 1) Keltska mitska priča „Dagdina harfa“
- 2) Lilting / Diddling - neleksički slogovi

Dodatak: poznata irska tradicionalna pjesma i ples „THE IRISH WASHER WOMAN“

Svaka od navedenih tema imala je prezentaciju sa slikama, videosnimkama i audiosnimkama.

PRVA TEMA: „DAGDINA HARFA“

Uz glazbenu podlogu harfinne i interpretativno čitanje profesorice hrvatskog jezika, učenici su imali priliku doživjeti keltsku mitsku priču „Dagdina harfa“.

Ključni pojmovi za Hrvatski jezik: mitologija, mitološka priča, legenda, usmena predaja

Ključni pojmovi za Glazbenu kulturu: harfinna, harfi, harfa, žičana tržaća glazbala

Ključni pojmovi za Građanski odgoj: zastava, grb, nacionalni simbol

Ključni pojmovi opće kulture: stari narodi, Kelti, „zeleni/smaragdni“ otok

KELTSKA MITOLOGIJA MITOVI IRSKE LEGENDE MIT – priče nastale u raznim kulturama. IRSKA MITOLOGIJA Tko su junaci? Mitske priče ili mitološke priče? • Irska i keltska mitologija su među najstarijima u Europi. KELTSKA MITOLOŠKA PRIČA DAGDA - vrhovni bog, gospodar znanja, mudrosti, magije. DANA - vrhovna božica majka, majka Dagde	GRB REPUBLIKE IRSKE: KELTSKA HARFA HARFINNA Kelti su došli u Irsku 3000. god. pr. Krista. Rimljani, koji su osvojili Britaniju, nikad nisu stigli do Irske.
HARFI • Harfi su u to vrijeme smatrani vrlo cijenjenim ljudima.• Uz glazbu su recitali pjesme (za svoje vođe, nadahnuli ratnike za borbu i jednostavno podigli moral Kelta).	DAGDINA HARFA • Prema legendi, svećenik Dagda imao je prekrasnu veliku harfu. Kada je došlo do rata, harfu su mu otkeli neprijatelji i odnijeli ju u napušteni dvorac. Dagda ih je pratio. I kada je došao do dvorca pozvao je harfu... i ona je došla k njemu. → (0:34)(brže)• Budući da su bili najbolji prijatelji, oni i njegova harfa, odlučili su prevariti neprijatelje. → (0:42)• Dagda je prošao rukom preko harfe i ona je zasvirala pjesmu suza. Neprijatelji su zaplakali kao mala djeca. → (0:58)• Zatim je Dagda ponovno prošao rukom preko harfe i ona je sada svirala glazbu sreće... a svi neprijatelji udarili su se smijati. → mala pauza (1:10)• Kada je Dagda posljednji puta prešao rukom po harfi ona je počela svirati glazbu snova, a prisutni su, pogodite... zaspali. → (1:19) uspori. Stane muzika. Svi neprijatelji su zaspali, osim Dagde... koji je tako mogao pobjeći sa svojom harfom. → (1:36)• Od tada, harfa je jedan od nezaobilaznih irskih simbola

DRUGA TEMA: LILTING/DIDDLING - NELEKSIČKI SLOGOVI

Djeca su na licu mjesta mogla čuti 'Lilting' profesorice glazbene kulture. Lilting je improviziran na melodiju tradicionalne dalmatinske pjesme „Kad si bila mala Mare“.

Ključni pojmovi za Hrvatski jezik: neleksički slogovi, materinji jezik, standardni jezik, dijalekt, narječje

Ključni pojmovi za Glazbenu kulturu: lilting, diddling, jigging, scat singing, bebop scat singing

Ključni pojmovi za Građanski odgoj: dijaspora, jezik dijaspore, manjinski jezik, dvojezičnost

Ključni pojmovi opće kulture: stari narodi, Kelti, „zeleni/smaragdni“ otok

IRSKI JEZIK

Jezična porodica:
indoeuropski, keltski, keltsko-galski

DVOJEZIČNOST u IRSKOJ:
(1) KELTSKO-GALSKI (2) ENGLESKI J.

3 DIJALEKTA → NIJE ISTO ŠTO I NARJEČJE!

STANDARDNI JEZIK
MATERINJI JEZIK

IRSKI JEZIK DANAS – Keltsko – galska skupina

- Službeni jezik u Irskoj, EU - plava
- Manjinski jezik u Sjevernoj Irskoj - crvena
- Jezič dijaspore u SADu, Kanadi, Australiji, Britaniji, Argentini, Novom Zelandu – zelena

**IRISH + MOUTH + JIG
LILTING / JIGGING / DIDDLING**

- Diddling
- Dyddling (daj)
- Dyddli – dee
- Dyddli – doo
- Doodly – diddly – dum (dam)

ENG. JIG = CUPKATI, DRMATI → LILTING / JIGGING

LILTING = PJEVANJE → LILTING VOCAL = PJEVANJE

LILTING / JIGGING → MOUTH MUSIC

KAKO JE NASTAO LILTING?

Koreografiju staroga irskog plesa uz pjesmu „THE IRISH WASHER WOMAN“ plesala profesorica glazbene kulture. Djeci se najviše dopala interpretacija s ubrzavanjem melodije prema kraju pjesme.

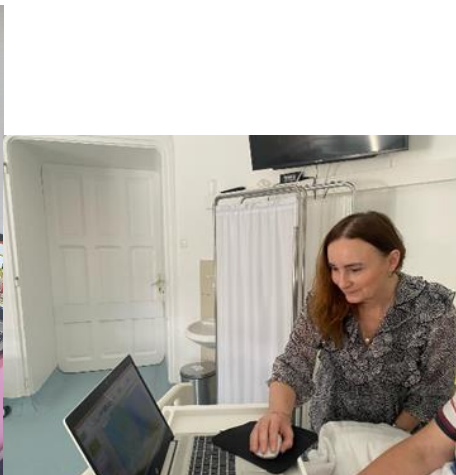
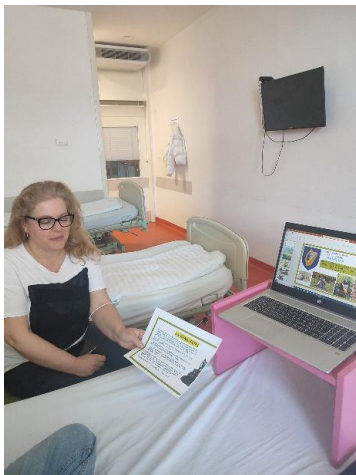
<https://youtu.be/pxv1-w-wfFg>

https://youtu.be/fBgBbRgwr5O?si=WcElOz5rV_8LbNr

THE IRISH WASHERWOMAN

<https://youtu.be/pxv1-w-wfFg?si=LPVoYLaYkKWhrLmN>

https://youtu.be/W1_KQhmwsl0?si=BxblLONRy6A6Vxvg

ENGLISKI JEZIK

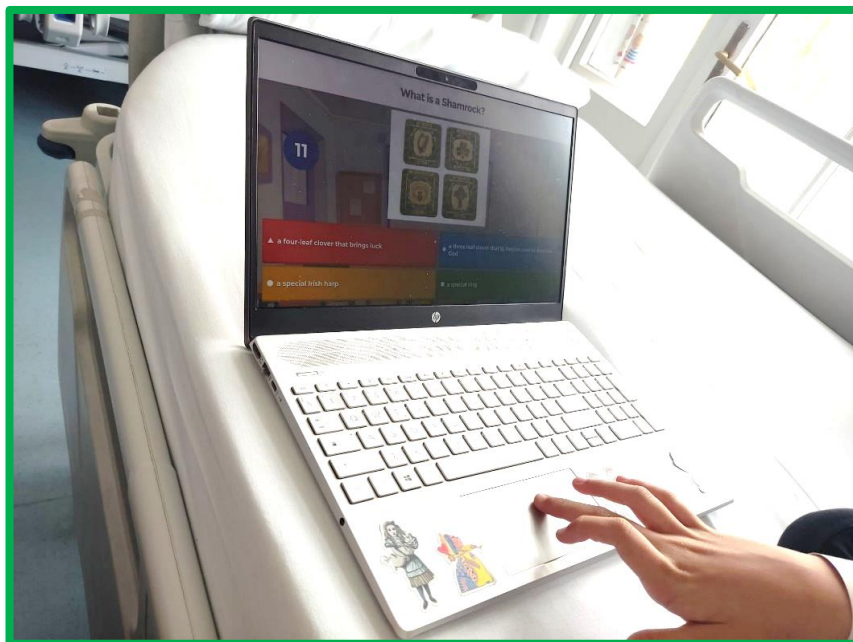
Na nastavi engleskog u višim razredima smo se upoznali s Irskom. Divili smo se njezinom izgledu, prirodnim ljepotama, poslušali smo Irsku glazbu, pogledali narodni ples, poslušali nekoliko legendi i naučili nešto o njihovoj bogatoj mitologiji.

The Republic of Ireland

Na kraju smo riješili kviz u kojem smo utvrdili i proširili naučeno gradivo.

U sklopu projekta „Upoznajmo svijet“: Irska, na satu engleskog jezika u Školi u bolnici s učenicom 7. razred obrađivali smo Irsku. Poslužili smo se materijalom iz udžbenika za 7. r. te smo na internetu pronašli još zanimljivosti o toj fascinantnoj zemlji. Saznali smo, na primjer, da Halloween potječe iz Irske, kao i poznata mitološka bića poput vila i šumskih vilenjaka.

Također smo na Youtubu poslušali neke od velikih pop rock hitova poznatih irskih grupa U2 i Cranberries, kao što su „Where the streets have no name“ i „Zombie“.

Dublin is the Capital City of Ireland

Dublin is the capital city on the East coast of Ireland with a population of over 1.8 million people, Dublin is rich in culture, politics and history.

Gaelige, known as Irish in English, is one of the two official languages

Although most people speak English as their first language, Irish is also spoken in Ireland. In counties such as Galway, Kerry, Cork and Donegal, Gaelige is considered the first language in several communities.

St Patrick's Day in Ireland is a big deal

Saint Patrick's Day is a religious celebration held on the 17th March that commemorates the death of St Patrick, the patron saint of Ireland.

This day celebrates the introduction of Christianity to Ireland by Saint Patrick.

St Patrick's Day PowerPoint

On Saint Patrick's Day, Ireland enjoys a public holiday, meaning that schools and workplaces are often closed. Traditional festivities include parades, festivals, and wearing traditional shamrocks or green clothing. A special mass service is also held, and families may choose to celebrate by eating a classic roast dinner.

Halloween originated in Ireland

Halloween is a modern event that originates from the old Gaelic festival of Samhain.

Samhain -- originally held on the 31st October to the 1st November -- marked the last day of Autumn and the first day of winter. This signified the end of the Harvest Season.

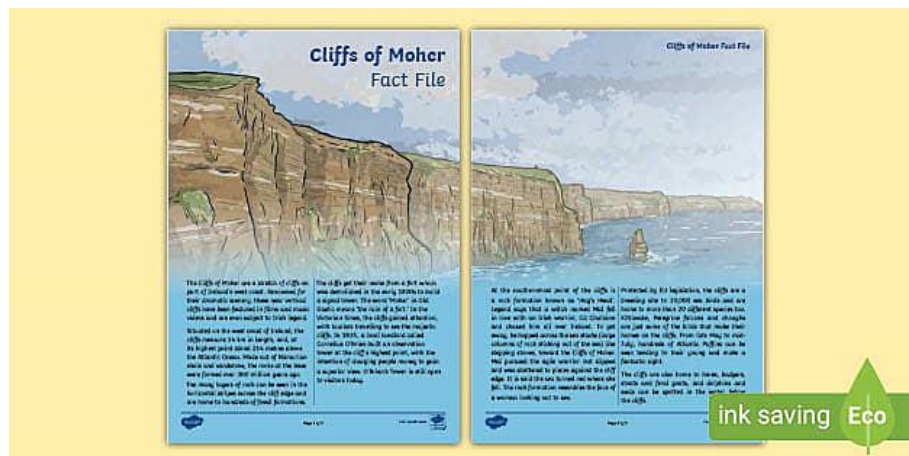
Samhain has been acknowledged since ancient times. In early Irish literature, Samhain is acknowledged as a mythical event where things between our world and other worlds would cross over. For example, it was believed that you could see fairies!

Today, Samhain is acknowledged by the Christian Church as Halloween. On the following day, All Saints Day is celebrated.

The Cliffs of Moher is the site of ancient Irish legends

Located in County Clare and overlooking the Atlantic Ocean, the Cliffs of Moher have been described as Ireland's most beautiful location. With over 5 miles of breathtaking coastline and scenery, it's no wonder that the Cliffs of Moher has become one of Ireland's most popular tourist locations.

But it's not just the scenic views that bring people to the Cliffs of Moher. At over 300 million years old, the Cliffs of Moher have become one of the most popular locations for Irish mythology. Stories include tales of mermaids, lost cities and witches.

Cliffs of Moher Fact File

Between 1845 and 1849, Ireland suffered the Great Famine

The Great Famine, also known as the Potato Famine for people who live outside of Ireland, is one of the darkest moments in Ireland's history.

Faced with mass disease and starvation due to a shortage of crops growing, the Great Famine changed the course of Irish history forever. Millions of Irish residents emigrated to avoid hunger, to places such as America, resulting in a decrease of the population in Ireland.

During this time, Ireland was a part of the United Kingdom, meaning that it was ruled by Members of Parliament (MPs) in Westminster, London. The famine caused great distress and political tension between Britain and Ireland, resulting in growing desires during this time, and following, for Ireland to be an independent nation.

Ireland is sometimes referred to as the Emerald Isle because of how green it is

The term 'Emerald Isle' has become associated with Ireland for a good reason: the vast amount of rich emerald shaded grasslands, fields and, of course, shamrocks. In fact, you can even witness Ireland's greenness from space, which can be shown through satellite images.

Mythical creatures such as fairies and leprechauns originated from Irish folklore

A mythical creature is a creature or animal that have existed in tales such as folklore or mythology. The leprechaun, a short, mischievous elf-like creature, is one of the most famous mythical beings that have existed throughout Irish legend. As the world-famous story goes, leprechauns can be found hoarding their treasure at the end of a rainbow. But, did you know that fairies are also derived from Irish legend?

According to Irish folklore, the first tribe to exist in Ireland -- the Tuatha de Danann -- loved Ireland so much that they decided to use their magic to shrink themselves and live underground forever in fairy mounds.

Irish dancing is popular all over the world

Irish dancing is a traditional form of dance that originated in Ireland. Dancing either solo or in groups, the performer dances with an emphasis on footwork and a rigid upper body. But Irish dancing isn't only popular in Ireland, it's a much-loved style of dancing enjoyed all over the world.

Four Irish writers have won a Nobel Prize

Four Irish writers have won the Nobel Prize for literature, one of the most prestigious honours in the world. These are famous writers and poets **William Butler Yeats**, **George Bernard Shaw**, **Samuel Beckett** and **Seamus Heaney**.